

Kristian Martin Rasmussen:

Tíðin bindur øll men lívið hevur verið avbjóðandi

Árni Gregersen

arni@sosialurin.fo

KRISTIAN MARTIN RASMUSSEN, SKIPARI OG REIÐARI, HEVUR VERIÐ Á SJÓNUM OG Í FISKIVINNI-UNI SÍÐANI HANN VAR 14 ÁRA GAMAL

Ongin kann siga annað enn talan er um ein stillfóran og síðiligan mann.

Kristian Martin Rasmussen, skipari og reiðari, er millum teirra, sum í dag fáa nógv burtúr uppsjórvinnuni og makrelævintýrinum.

Hesi seinastu árin hava gingið væl hjá fyrirkuni, sum hann eigur

saman við synunum Jón, Eyðun og Boga. Milljónirnar rulla inn í stóru aktivitu fyrirkuna í Klaksvík, og í dag er ikki neyðugt at venda hvørjum oyra, skal okkurt gerast.

Men soleiðis hevur tað ikki altíð verið.

Sum hjá teimum flestu, sum velja at virka í fiskivinnuni, gongur upp og niður. Viðhvørt rekur við, men mangan rekur eisini ímóti.

Tá skal treiskni, vilji og hugflog til og nýggjar slóðir traðkast.

Síðani Kristian Martin Rasmussen fór til Grønlands við Klakki fyrstu ferð, sum 13 ára gamal – hann fylti 14 ár, tá ið teir rundaðu Hvarvið – hevur sjólívið verið alt – so ella so.

Hann sigldi við línuskipum til teir fingur fyrsta Christian í Grótinum. Kristian Martin Rasmussen førði Borðoyanes saman við pápanum, Palla hjá Mariannu, men hann helt ikki, at framtíðin lá í at royna við línu á fjarleiðum.

– So eg fór ein dagin inn á skrivstovuna hjá Thulesen (stjórin í JFK, red.) og spurdi, um hann ikki helt, at vit skuldu byggja Borðoyanes um til nótaskip. Hann var avgjardur og segði nei, men legði afturat, at Borðoyanes var bygdur til pápa, so um vit høvdu hug at keypa, soundu vit gera tað og so byggja skipið um, fortelur Kristian Martin Rasmussen í dag.

Palli hjá Mariannu P/f

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Nettosøla	592.198	537.964	304.150	333.496	310.771	287.749
Framleiðslukostnaður	318.942	300.455	148.612	138.543	114.522	96.265
Bruttovinningur	273.256	237.509	155.538	194.953	196.249	191.484
Starvsfólkakostnaður	183.781	146.543	100.645	106.700	100.700	95.098
EBITDA	89.475	90.966	54.893	88.253	95.549	96.386
Avskrivningar	28.943	29.129	28.944	23.280	18.520	17.663
Fíggarpostar netto	47.629	27.339	21.169	7.122	15.359	26.911
Úrslit áðrenn skatt	108.161	89.176	47.118	72.095	92.388	105.634
Skattur	26.411	22.443	7.727	14.070	18.705	21.290
Ársúrslit	81.750	66.733	39.391	58.025	73.683	84.344
Støðisogn	526.025	562.716	536.383	530.973	395.466	383.235
Ogn í umferð	558.439	415.114	294.145	313.683	296.251	255.821
Ogn tilsamans	1.084.464	977.830	830.528	844.656	691.717	639.056
Eginpeningur	561.152	489.355	433.320	397.867	345.645	271.962
Skuld	523.312	488.475	397.208	446.789	346.072	367.094
Skyldur tilsamans	1.084.464	977.830	830.528	844.656	691.717	639.056
Rentuberandi skuld	272.635	301.997	272.635	299.828	219.947	241.550
Tøkur peningur	283.198	190.417	147.995	140.300	168.607	146.930
Rentuberandi skuld/EBITDA	3,0	3,3	5,0	3,4	2,3	2,5
Starvsfólk	257	153	105	105	77	77

Í dag er samtakið hjá Palla hjá Mariannu skuldarfrítt, um vit taka nettoskuldina hjá samtakinum. Lánini eru tilsamans 273 mió.kr. við árslok 2016, meðan tøki peningurin var 283 mió.kr. Eginognin er frá 2011 til 2016 vaksin við tilsamans 289 mió.kr. svarandi til eina tvífolding av eginognini eftir fimm árum. Úrslitini hava seinastu seks árin ligið javnt um 100 mió.kr. um árið áðrenn skatt.

Søgan er, at teir keyptu skipið, men tað bleiv ongantíð bygt um til nótaskip.

Vírtóku sáttmála

Men sjálvt um tað ikki hendi, so komu teir í uppsjórvinnuna kortini.

Landið hevði fingið fatur á einum láni úr Luxembourg, og tað bleiv brúkt til at veita stuðul til at byggja trý nótaskip á skipasmíðjuni á Skála.

Tey trý vóru Sjúður Tollaksson, Durið og so Christian í Grótinum.

– Upprunaliga var ætlanin, at Gøtu Samvinnufelag skuldi hava skipið, men teir seldu sáttmálan, sum vit so vírtóku og harvið fingur fyrsta skipið, sigur Kristian Martin Rasmussen.

Hetta var í sjeyti-árunum, men tá ið skipið kom, vóru víðurskiftini onki serlig í nótavinnuni. Prísurin fyri fisk til ídnað var lágur – 12 til 14 oyru fyri kilo.

Vónirnar vóru ikki serliga góðar

– Men eg minnst væl, at kendi skiparin í Klaksvík, Kaj Johannesen, kom umborð ein dagin, vit lógu á Klaksvík. Hann var illa gongdur, men vildi

sleppa umborð, fyrst og fremst fyri at hava eitt bønarhald umborð á nýggja skipinum.

– Tá segði hann við meg, at tað vísti seg altíð, at nýggi skip fiskaðu betur enn gomul.

Hann fortaldi víðari, at Kjølbroydgi síðutrolaran Skálabergr. Hann var dýrur, men reiðarið hevði frammanundan bæði Sjúðrarberg og Jóannes Patursson.

– Kaj segði, at teir fóru í holt við at byggja nýggja trolaran við tí hugsan, at kláraði hann ikki at gjalda fyri seg, soundu teir gomlu trolarnir hjálpa til. Men tá ið avtornaði vísti tað seg, at Skálabergr var tann sum fiskaði mest og hjálpti til at gjalda fyri hinar báðar, sigur Kristian Martin Rasmussen.

– Kanska segði hann hesi orð fyri at ugga meg eitt sindur, men hann hevði rætt, leggur hann afturat.

Ringar tíðir og kreppa

Áttati-árin vóru ikki góð hjá nótatrotanum. Har var ikki nógv at fáa og prísirnir vóru lágir.

Fyri at yvirleva, so royndi hópur av føroysku skipum seg aðrastaðni runt í heiminum.

Fyri Kristian Martin Rasmussen